

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

A kapunyitási pánik jelenségének vizsgálata egyetemista fiatalok körében

Előadó: Csikósné Maczó Edit

Dunaújvárosi Egyetem – Tanárképző Központ

„Oktatás és Társadalom” Neveléstudományi Doktori Iskola – Pécs

18. Nemzeti és Nemzetközi Lifelong Learning Konferencia , 2022. június 8.

Kitolódott serdülőkor

- A 21. század új életszakasza: pszichológiai kritériumoknak megfelelő, de szociálisan nem kész fiatalok (Arnett, 2000; Vaskovics 2000)
- Posztadoleszcencia, Pán Péter szindróma (Kiley, 1983), készülődő felnőtttség (Lisznyai, 2010), öreg kamaszok, hunédzserek (Kiss, 2005)

Kihívások:

- tanulmányok befejezése
- munkavállalás, karrierépítés
- szülőkről való leválás
- anyagi önállóság megteremtése
- tartós partnerkapcsolat kialakítása
- házasságkötés, gyermekvállalás (Murinkó, 2009; Molnár, 2014)
- „quarterlife crisis” = „kapunyitási pánik”, „pályakezddési krízis” (Robbins-Wilner, 2001; Vida, 2011)

Kapunyitási pánik fogalma

„Az a szorongás és döntésképtelenség, amit jellemzően a húszas éveikben járó fiatalok tapasztalnak a felnőttkorba való átmenet időszakában” (Robbins, 2004).

Miből fakad?

- a túl sok lehetőség kiszámíthatatlansága
- állandó változások és döntési helyzetek
- a folyton megkérdőjeleződő identitás
- karrierválasztás (Robbins - Wilner, 2001)

Nincs miért aggódni...?

Munkaerőpiaci trendek változása:

- Gig economy – „**lgény szerinti gazdaság**”
-szabadúszós projektek, *rövid távú, részmunkaidős* megbízások
- a munkafeladatok 45%-a már automatizálható - a hazai szakmák 55%-a (Török, 2022)
- **Generációs trendek:** rövid elköteleződés a munkahelyek mellett
- **Tanulás és munkavállalás határainak elmosódása** → szülői támogatás elhúzódása
- **Párkapcsolati formák és szokások változása** (Nagyné, 2017)

Forrás: The New Yorker, Boomerang
Generation, 2010.05.24.

A kutatás bemutatása

- **Cél:** feltérképezni a fiatal egyetemisták jövőképét, pályakezdéssel kapcsolatos érzéseit, intézményi szintű megoldási utakat keresni a felmerülő problémákra
- **Ideje:** 2022. április-május
- **Módszer:** kvantitatív kutatás online kérdőívvel - eredmények feldolgozása SPSS programmal
- **Minta:** hazai felsőoktatási intézményekben tanuló magyar egyetemisták (N=128)
- **Terjesztés:** közösségi médiában + Neptun-rendszeren keresztül + egyetemi honlapon + email-ben hólabda módszerrel
- **Nehézségek:** kitöltési hajlandóság – minta kiterjesztése

Hipotézisek

1. A kapunyitási pánik jelenségénél nemi különbségek vannak: a férfiak szignifikánsan jelentősebb szorongást mutatnak a karrierkérdésekkel kapcsolatban, mint a nők.

2. Azok a hallgatók, akik magasabb tanulmányi eredményekkel rendelkeznek, alacsonyabb kapunyitási pánikkal küzdenek.

3. Azok a hallgatók, akik rosszabb anyagi helyzettel rendelkeznek, magasabb kapunyitási pánikkal bírnak.

4. Erősebb kapunyitási krízissel bírnak azok a hallgatók, akiknek nincs párkapcsolatuk és kevés baráttal rendelkeznek.

5. A világjárvány fokozta a végzős egyetemi hallgatók körében a kapunyitási pánik érzését.

A kérdőívről

Források:

- Konfliktusmegoldó kérdőív (Folkman és Lazarus, 1980, 1988)
 - Depresszió kérdőív (Lisznyai, 2005)
 - QLC Kérdőív (Vida, 2011)
 - Párkapcsolati Identitás Kérdőív (PIK) (Elekes és mtsi, 2017)
- 24 kérdés: 20 zárt-, 4 nyílt végű

5 kérdéscsoport:

- Szocio-demográfiai kérdések
- Egyetemi léttel kapcsolatos kérdések
- Karriertervek: 32 változó
- Párkapcsolat: 11 változó
- Anyagi függetlenség: 7 változó

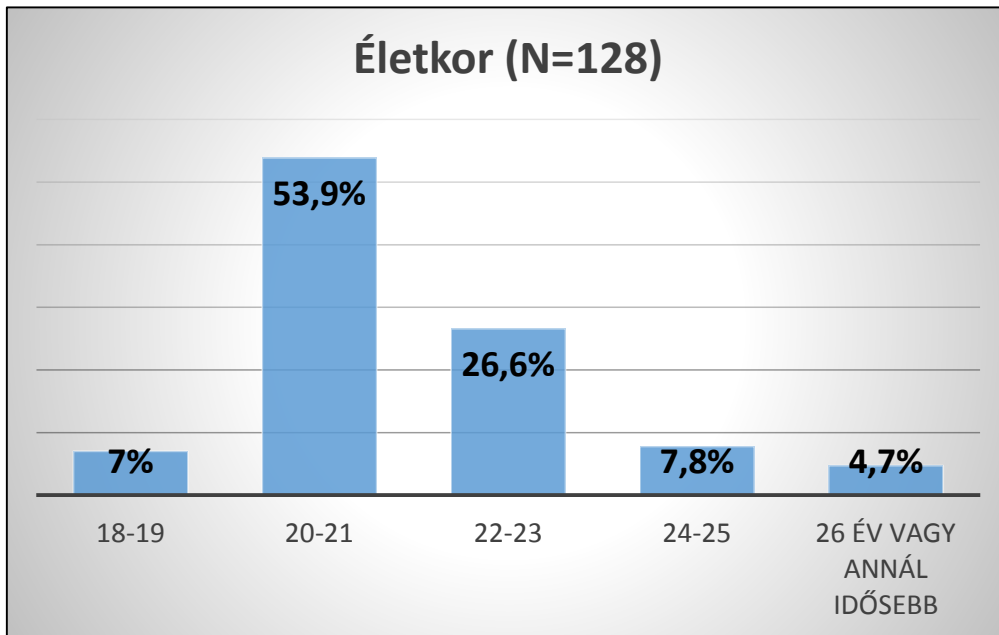

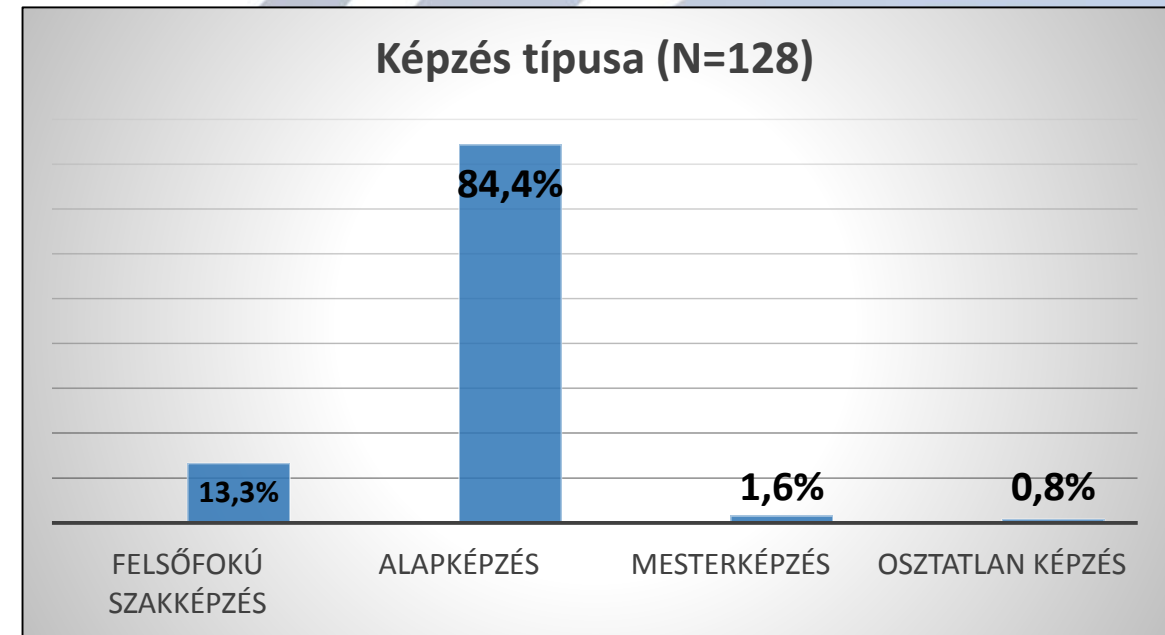
Minta bemutatása

- 41%-uk nő (53 fő), 57%-uk férfi (73 fő), 2 fő „egyéb”

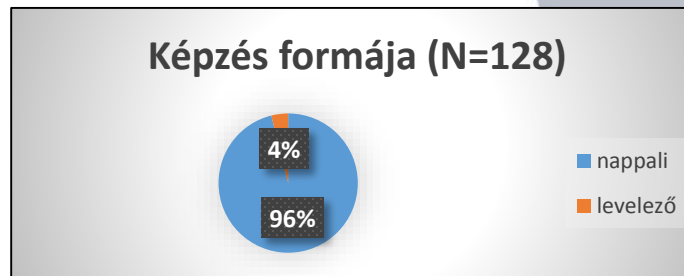
Életkor (N=128)

Képzés típusa (N=128)

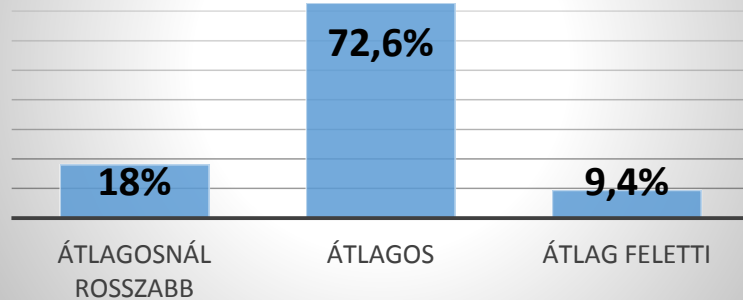
Képzés formája (N=128)

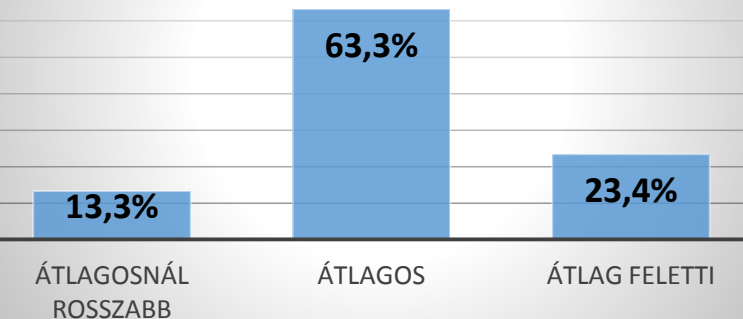

Anyagi helyzet megítélése

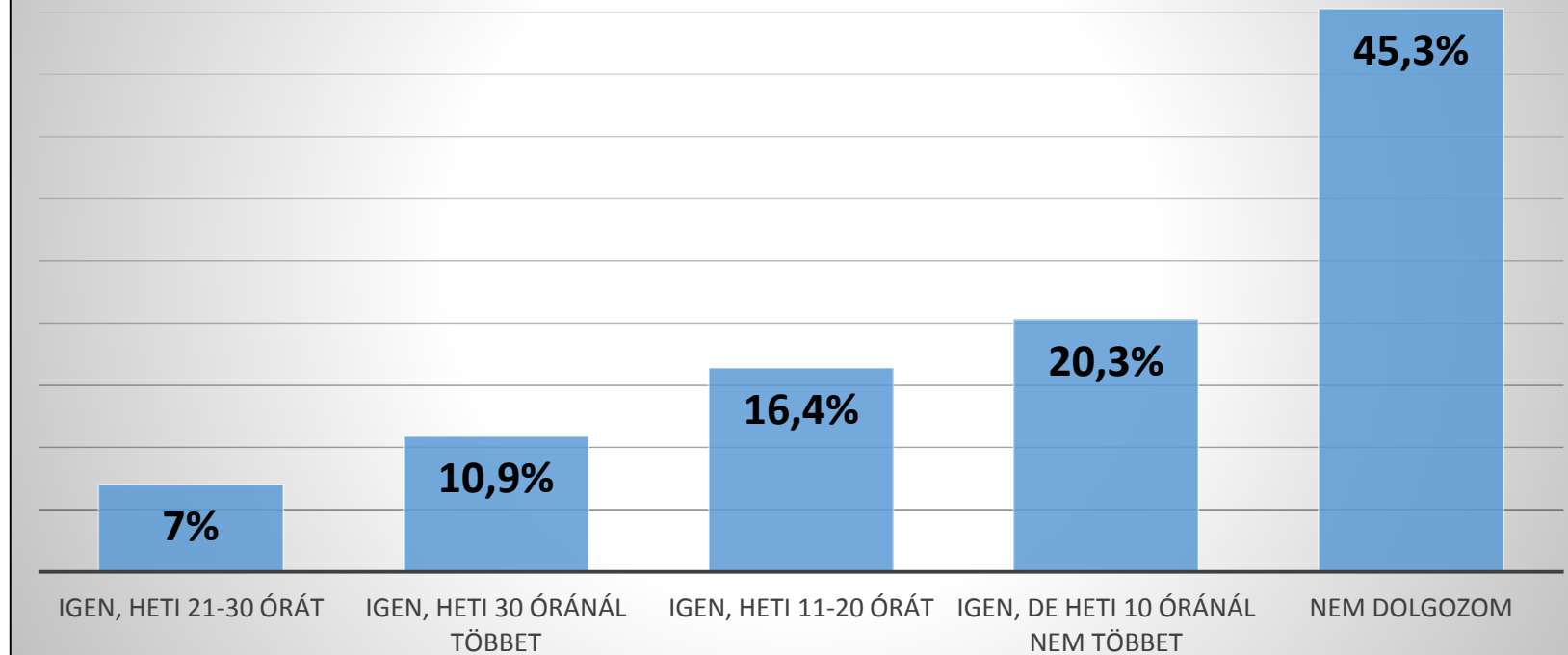
Család anyagi helyzetének megítélése (N=128)

Kortársakhoz viszonyított anyagi helyzet megítélése (N=128)

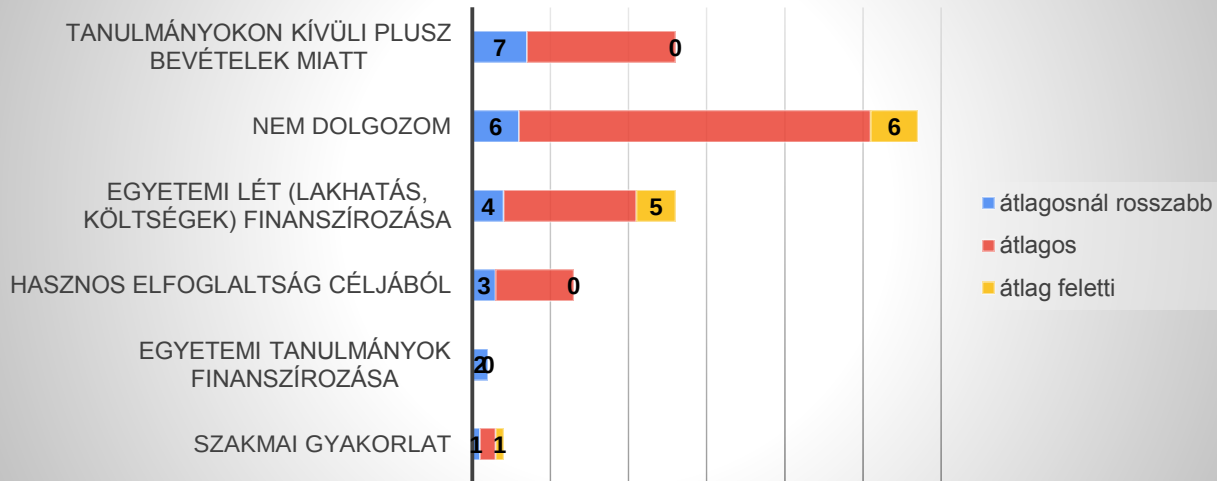
Munkavállalás mennyisége (N=128)

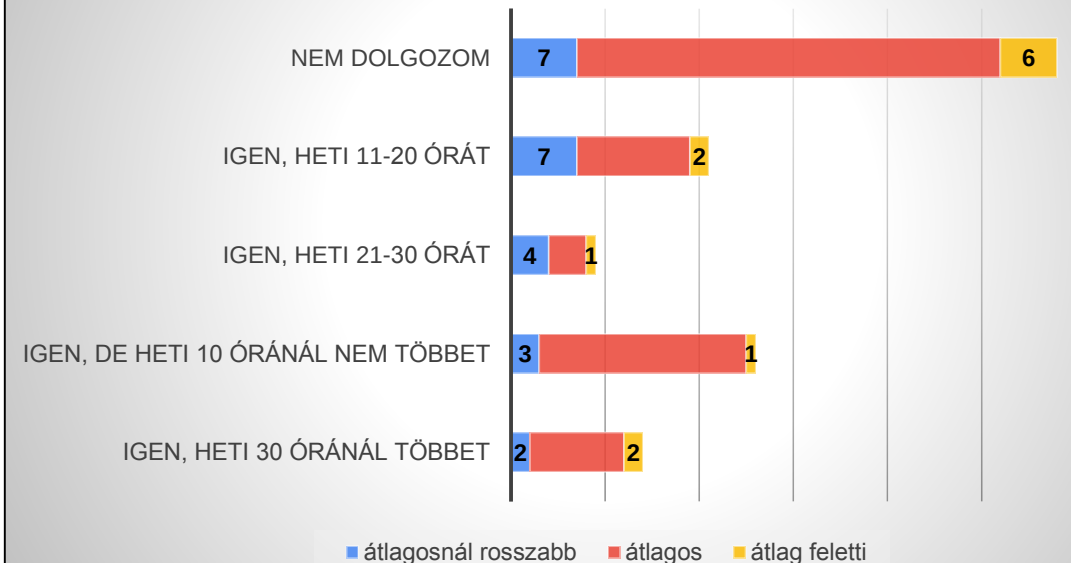

Anyagi helyzet és munkavállalás összefüggései

Munkavégzés oka vs. anyagi helyzet (N=128)

Munkavégzés mennyisége vs. anyagi helyzet (N=128)

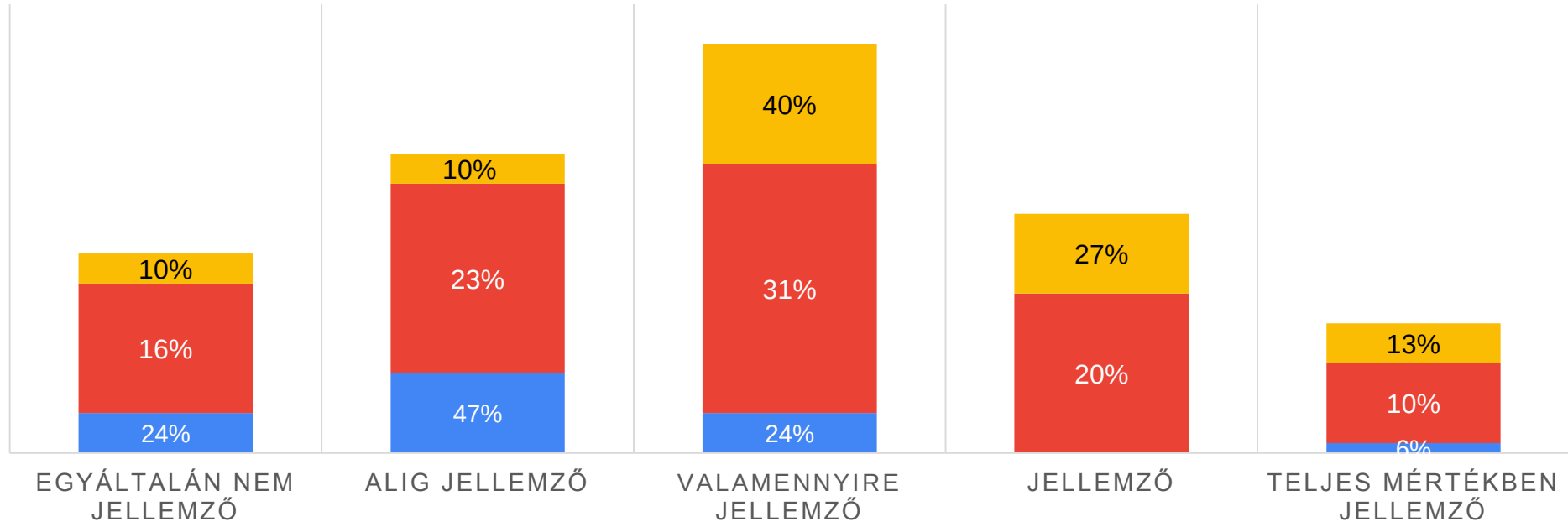

Anyagi helyzet és a jövőkép összefüggése

**"BIZTOS VAGYOK BENNE, HOGY A JÖVŐM JOBBAN
FOG ALAKULNI, MINT A LEGTÖBB KORTÁRSAMÉ."**

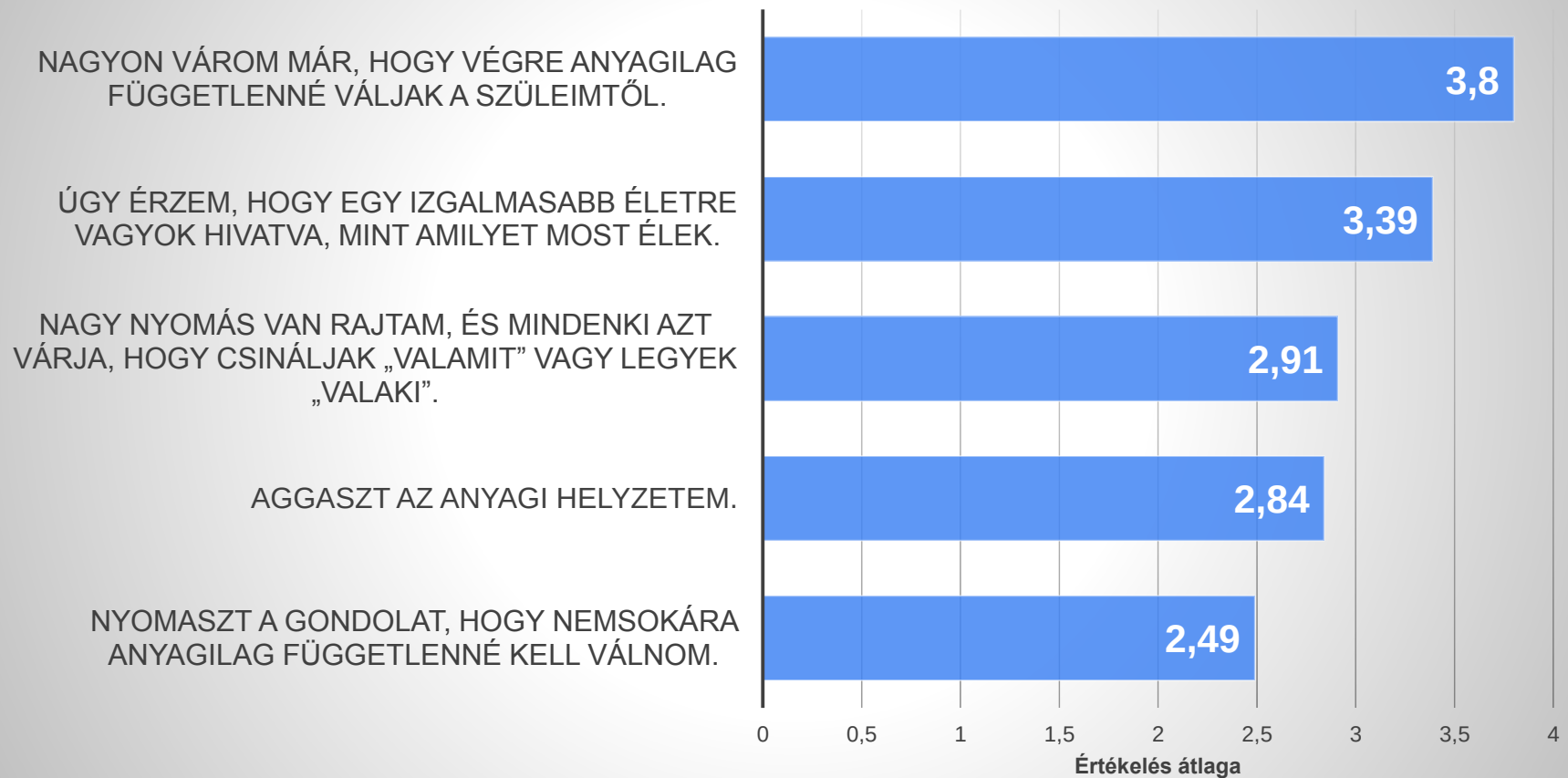
■ átlagosnál rosszabb ■ átlagos ■ átlag feletti

Anyagi függetlenség

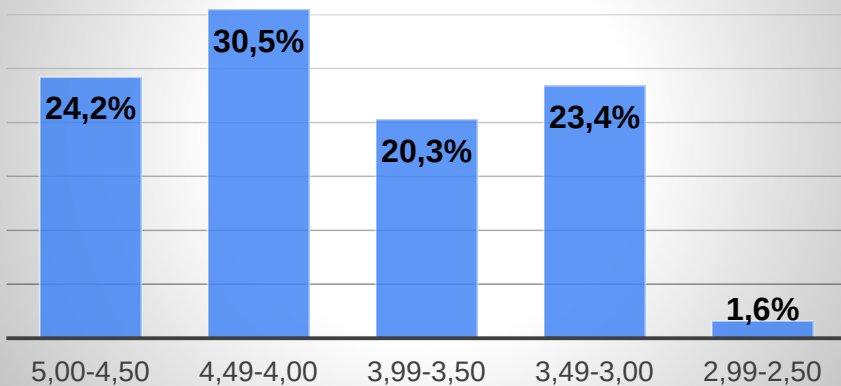
Anyagi függetlenség (N=128)

Tanulmányi átlag és pályakép

Tanulmányi átlag (N=128)

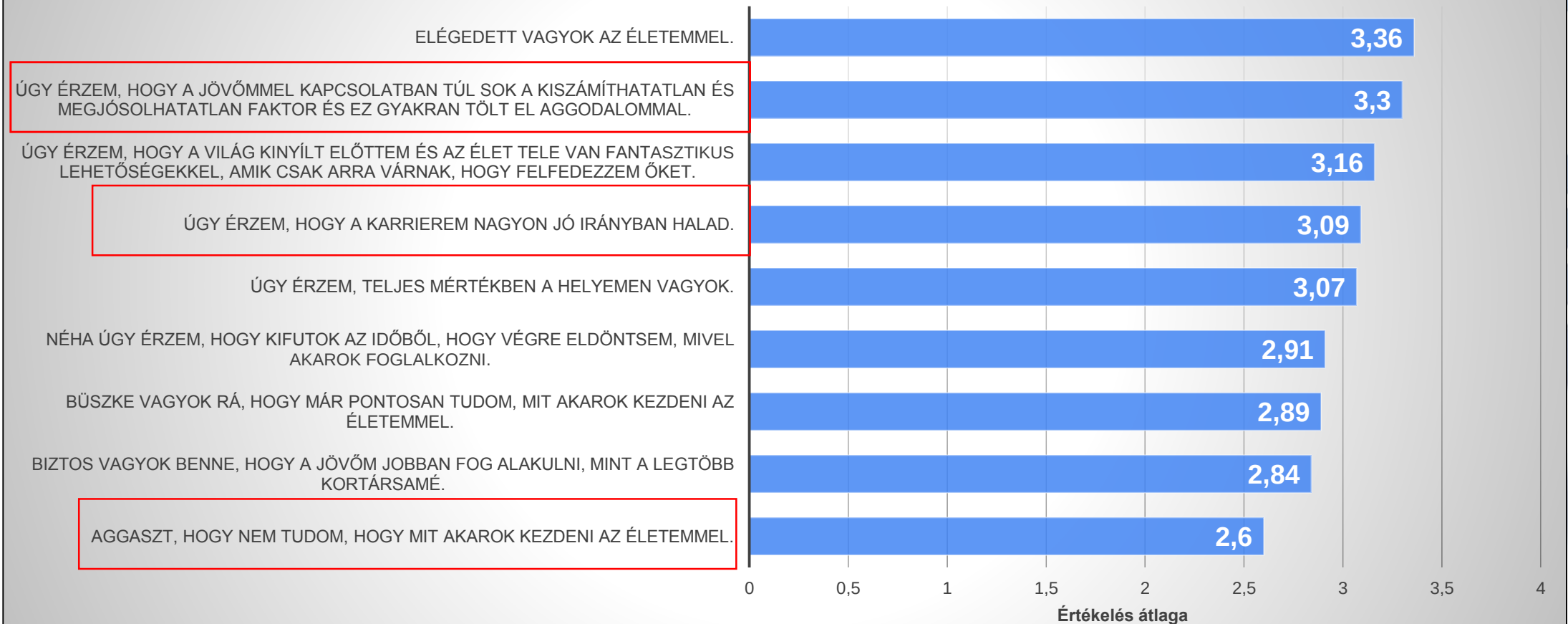

Képzés, pályakép (N=128)

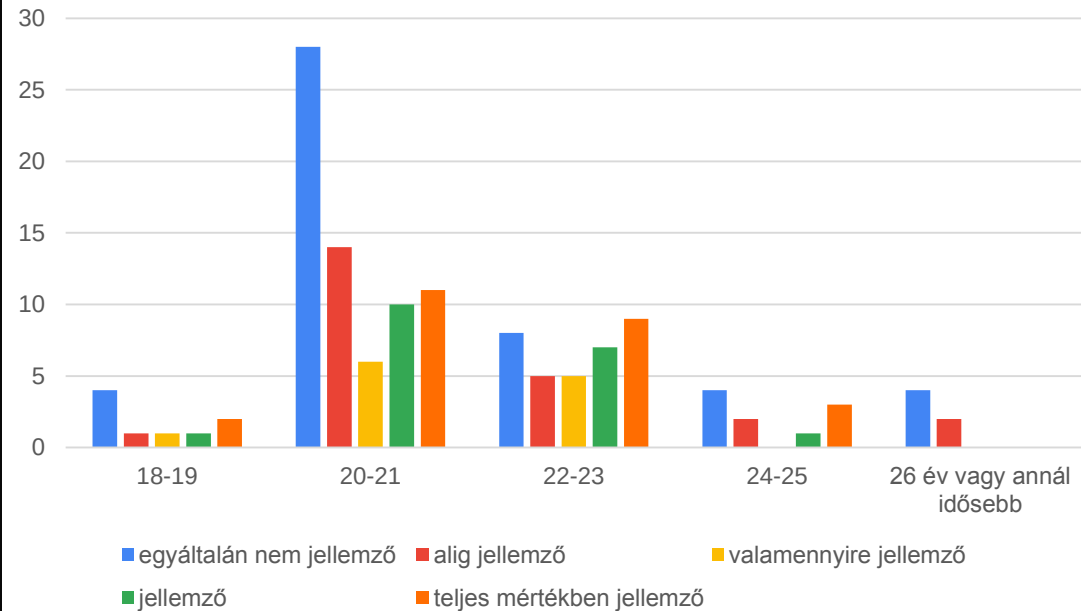
Jövőkép, karriertervek (N=128)

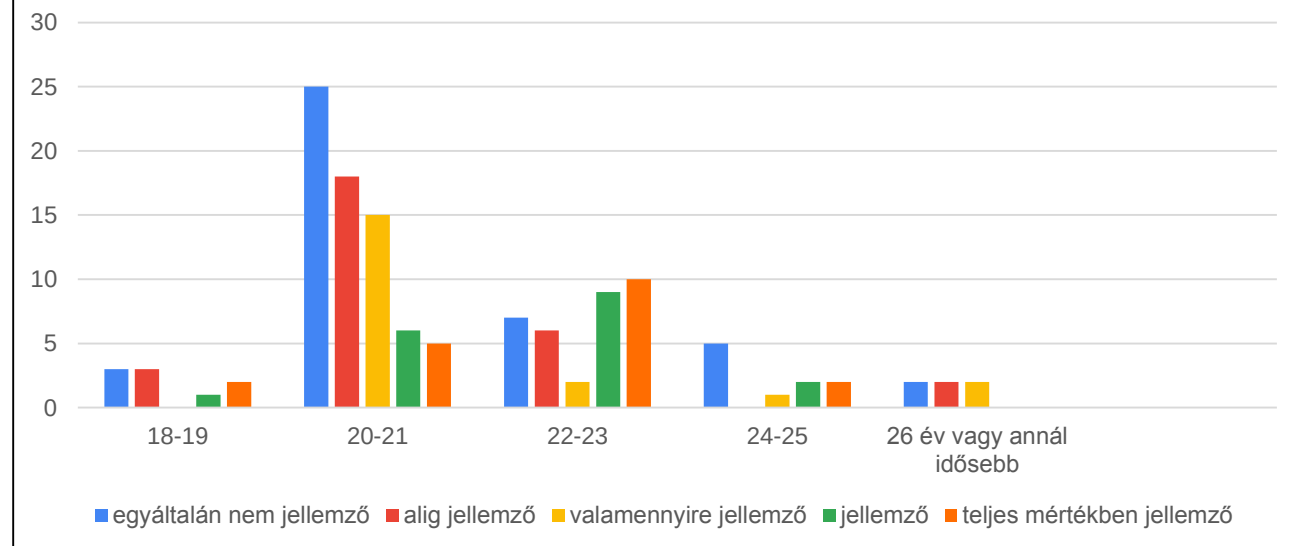

Jövőkép vs. korosztály

"Aggaszt, hogy nem tudom, mit akarok kezdeni az életemmel."

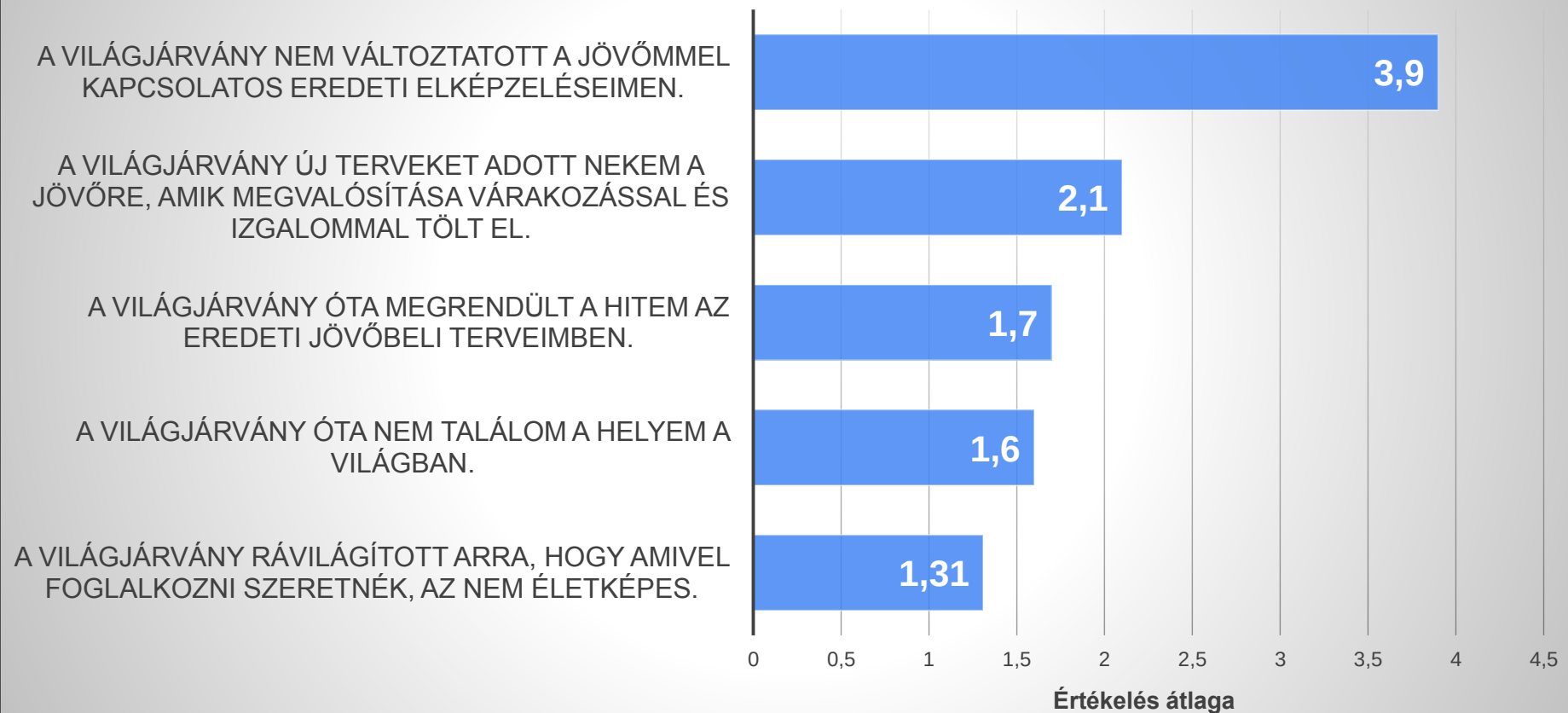

"Úgy érzem, hogy annyira nehéz elhatározni, hogy mit kezdjek az életemmel, hogy hajlamos vagyok halogatni ennek eldöntését."

Covid vs. jövőkép (N=128)

- A kitöltők többsége nem látja negatívnak az anyagi helyzetét, leginkább a plusz bevételek miatt vállalnak munkát, nem feltétlenül az egyetemi lét finanszírozása miatt. ↔ Várják, hogy anyagilag függetlenek legyenek.
- A pályaválasztásukban jellemzően tudatosak voltak, de a jövőbeli szakmájukra kevésbé érzik magukat felkészültnek. Ennek ellenére nem tervezik további diploma megszerzését.
- A világjárvány nem befolyásolta negatív irányba a jövőbeli terveiket.

A kutatás további perspektívái:

- Intézményi szolgáltatásokra vonatkozó igények felmérése (pénzügyi tudatosság, karriertervezés, vállalkozói gondolkodás megalapozása).

DUNAÚJVÁROSI EGYETEM
UNIVERSITY OF DUNAÚJVÁROS

Köszönöm a figyelmet!

csikosne@uniduna.hu